

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дека́н філологічного факультету
 /Бідзіля Ю.М./
«08» липня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОКУМЕНТАЛЬНА ТЕЛЕРЕЖИСУРА

Рівень вищої освіти	перший(бакалаврський)
Галузь знань	06 «Журналістика»
Спеціальність	061 Журналістика»
Предметна спеціальність (Спеціалізація) <i>(за наявності)</i>	061 Журналістика» «Журналістика»
Освітня програма	«Журналістика»
Статус дисципліни	вільного вибору
Мова навчання	Українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Документальна телережисура» для здобувачів вищої освіти галузі знань 06 «Журналістика», спеціальності 061 «Журналістика» предметної спеціальності 061 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» освітньої програми «Журналістика».

Розробник: Соломін Є.О., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри журналістики, протокол № 11 від «29» 06 2021 р.

Завідувач кафедри Бідзіля Ю.М.

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету протокол № 4 від «30» 06 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Шаркань В.В

© Соломін Є. О., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: третій	
Загальна кількість годин – 90		
Кількість модулів – 1	Семестр: 6/8	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 44/12 самостійної роботи студента – 46/78	Лекції:	
	14	-
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	30	12
Форма підсумкового контролю: усний з елементами тестів	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Документальна телережисура» є оволодіння студентами знань в галузі моделювання і реалізації телевізійних проєктів в галузі документалістики, заснованих на розкритті сутності законів режисури; формування знань та практичних навичок з основ документальної телережисури; особливостей професії режисера в кіно і на телебаченні та режисера документальних проєктів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов;

ЗК01. Здатність до критичного мислення, поглибленого наукового аналізу реалій масової комунікації, формулювання умовиводів із прогностичною метою;

ЗК02. На основі системних знань з українського журналістикознавства вільного володіння фаховим терміноапаратом, вільна орієнтація в новітніх теоріях, концепціях, гіпотезах, здатність до їх філософської інтерпретації;

ЗК05. Здатність самостійно виявляти, опрацьовувати, застосовувати інформацію різного типу з різноманітних джерел; ефективно використовувати інформаційнокомунікаційні технології;

ЗК07. Здатність працювати в команді;

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою;

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;

СК02. Здатність формувати інформаційний контент;

СК10. Здатність осмислювати, аналізувати інформаційнокомунікаційні, суспільні процеси, виробляти та коригувати стратегію, план дій з огляду на зміну ситуації;

СК14. Здатність критично оцінювати свій та чужий інформаційний продукт, інформаційну діяльність загалом;

СК15. Здатність координувати виконання власних редакційних завдань із завданнями колег;

СК16. Здатність спілкуватися, співпрацювати зі спеціалістами інших сфер, представниками різних професійних груп, експертами з різноманітних галузей знань тощо з метою виконання журналістських завдань;

СК17. Здатність виокремлювати під час виконання виробничих завдань факти, події, процеси та ін., про які бракує знань і які не вдається відтворити, що передбачає необхідність у самоосвіті та професійному вдосконаленні

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Документальна телережисура» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК07. Основи журналістики;

ОК10. Основи масової комунікації;

ОК12. Теорія і практика друкованої журналістики;

ОК13. Теорія і практика радіожурналістики.

ОК14. Теорія і практика тележурналістики.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Документальна телережисура», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.	ПР01
Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.	ПР02
Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.	ПР03
Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.	ПР04
Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.	ПР05
Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.	ПР07
Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.	ПР13
Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.	ПР14
Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.	ПР15
Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.	ПР16
Опанувати специфіку роботи в новітніх засобах масової інформації, майстерно оперувати сучасними методами роботи журналіста в умовах	ПР20

глобалізації, гібридної війни та потреб демократичного розвитку українського суспільства.	
---	--

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Документальна телережисура»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
На основі вивчення теоретичних основ, сформувати практичні навички телевізійного інформаційного виробництва	
Визначати основні етапи в організації творчо-виробничого процесу з виробництва інформаційного аудіовізуального продукту	
Працювати в команді, розуміти специфіку функціонування творчих колективів на телебаченні, орієнтуватися у нестандартних ситуаціях	
Уміти моделювати телевізійні журналістські тексти в інформаційному жанрі	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Документальна телережисура» є стандартизовані та наскрізні тести; командні проекти; аналітичні звіти, есе; презентації результатів виконаних завдань; студентські презентації; завдання на лабораторному (телевізійному) обладнанні, реальних об'єктах; інші види індивідуальних та групових завдань із створення телевізійних інформаційних проектів; контроль у вигляді модульної контрольної роботи; залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна або письмова з наступними видами: групове та індивідуальне опитування, контрольна (самостійна) робота, індивідуальна або групова презентація виконаного завдання, аналіз практично-наукових ситуацій (представлених у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу), аналіз варіантів вирішення означеної проблеми, тести, підготовка та захист реферату з проблем курсу, комп'ютерне тестування.

Форма модульного контролю: письмова у вигляді колоквиуму та модульна контрольна робота з елементами комп'ютерного тестування на платформі Moodle та практичного творчого завдання.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік з елементами тестів на платформі Moodle може бути виставлений за результатами суми балів, набраних студентом при поточному контролі на лабораторних заняттях, тематичному контролі, за результатами самостійної, індивідуальної роботи й підсумкової модульної контрольної роботи. Сума балів за всі види робіт дорівнює 100 балам та обраховується через середнє арифметичне.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	25	100
15	15	15	15	15		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	20	100
5	10	5	30	30		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	15	45	22	45
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	5	15	5	15
Презентація телепроєкту	3	15	4	20
Модульна контрольна робота	1	25	1	20
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінка відмінно (А) виставляється, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (В) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (С) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

Оцінка задовільно (E) виставляється, коли студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у студента.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється студенту, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється студенту, який не виконав навчальну програму або якийсь серйозний елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань студентів, дозволяється виставлення екзамену (без підсумкового іспиту). Студент має право підвищити оцінку, складаючи екзамен.

Шкала оцінювання: національна та ESTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ESTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Загальна кількість балів, яку може отримати студент – 100 балів. Вони досягаються шляхом сумування результатів оцінок за всі види робіт та виведення середнього арифметичного. Отримані бали переводяться також в оцінку за чотирибальною національною шкалою «Відмінно» отримує студент за відмінне виконання роботи та відповіді без істотних помилок та огріхів (90-100 балів). «Добре» студент отримує якщо робота виконана правильно, але допущені незначні помилки, що істотно не впливають на результат контрольної роботи (74-89 балів) .«Задовільно» отримує студент якщо робота виконана не в повному обсязі, допущена певна кількість помилок та неточностей, відсутні висновки за виконаними розрахунками (60-73 бали). «Незадовільно» отримує студент у разі допущення великої кількості помилок (менше 60 балів), що потребує додаткового опрацювання навчального матеріалу для отримання позитивної оцінки.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Специфіка документалістики: кіно, радіо, проза, фото. Документальне та художнє зображення реальності. Специфіка жанрів документалістики. Документальна проза (нефікційна проза, література факту). Дотичність документальної прози до журналістики. Епістолярій: основні риси, зарубіжні та національні зразки. Щоденник та щоденникові записи. Мемуаристика: основні риси, зарубіжні та національні зразки. Есеїстика: основні риси, зарубіжні та національні зразки.

Тема 2. Документальне кіно. Коротка історія неігрового документального кіно. Перші документальні зйомки. Творчість Дзиги Вертова. Розвиток документалістики 1920-40-х років. документальне кіно як засіб пропаганди в добу тоталітаризму. Документальні фільми кінця 1980-х рр. Документальне кіно незалежної України: сучасний стан.

Тема 3. Документальна фотографія. Радіодокументалістика. Види композицій. Жанри фотографії. Інформативна складова фотографії. Документальна фотографія. Документалістика у радіоформаті.

Тема 4. Типи документальних фільмів та структура документального кіно. Спільне та відмінне в документальних жанрах (бесіда, монолог, інтерв'ю). Документальний фільм-портрет. Документальний фільм-спостереження.

Тема 5. Базові прийоми режисури, побудови драматургії в документальному фільмі. Особливості написання режисерського сценарію документального фільму: масштабність, епізоди, логіка, головні засоби виразності. Тема та ідея як кістяк екранної дії. Містки та логіка епізодної дії. Створення екранного видовища. Зображально-виразні засоби (повна палітра). Монтажні переходи та екранна драматургія.

Тема 6. Основні технічні етапи виробництва документального відеопродукту. Сценарій: від ідеї до робочого документа. Джерела документів в роботі документаліста. Етика роботи з документами і героями під час знімання документального проєкту. Основні принципи підбору планів та кодування прихованих смислів за допомогою візуального ряду. Основні моменти і вимоги до технічного завдання для учасників команди: постановка завдання операторам і режисеру, постановка завдання монтажерам. Життєвий цикл документального продукту: підготовка, створення, трансляція, фестивальний шлях.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	у тому числі					
	усього	Лекції	Практичні семінарські	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота
5-й семестр						

Модуль 1						
Тема 1. Специфіка документалістики: кіно, радіо, проза, фото. Документальне та художнє зображення реальності.	14/15	2/-		5/2		7/13
Тема 2. Документальне кіно. Коротка історія неігрового документального кіно.	14/15	2/-		5/2		7/13
Тема 3. Документальна фотографія. Радіодокументалістика.	14/15	2/-		5/2		7/13
Тема 4. Типи документальних фільмів та структура документального кіно.	14/15	2/-		5/2		7/13
Тема 5. Базові прийоми режисури, побудови драматургії в документальному фільмі.	14/15	2/-		5/2		7/13
Тема 6. Основні технічні етапи виробництва документального відеопродукту. Сценарій: від ідеї до робочого документа.	20/15	4/-		5/2		11/13
Модульна контрольна робота						
Разом за курс						
	90/90	14/-		30/12		46/78

6.3. Теми лабораторних занять

№ п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Поняття «документалістика». Принцип документалізму. Основні функції документів у медіатекстах.	5	2
2.	Історія документалістики. Дзига Вертов як перший режисер документального кіно. Епоха пропагандивного кіно. Лені Ріфеншталь. Телевізійний документальний фільм як продукт синтезу кінематографу і телебачення. Особливості сучасної теледокументалістики.	5	2
3.	Авторські прийоми і техніки зйомки документальних матеріалів. «Правда життя» Роберта Флаєрті. Документалістика як ресурс пропаганди. Мистецтво бачення як засаднича риса теледокументаліста. Документалістика і розслідування. Документалістика і публіцистика.	5	2
4.	Образ автора у телевізійній документалістиці. Авторський коментар і його роль у документальному телетексті. Проблема об'єктивності у документалістиці. Особливості роботи журналіста із документами суспільно-політичного характеру.	5	2
5.	Вербальні і невербальні засоби документалістики. Основні прийоми до створення матеріалів. Засоби виразності теледокументальних матеріалів. Особливості документального виробництва. Невербальні засоби теледокументальних матеріалів. Основні етапи творчої роботи над сценарієм теледокументальних матеріалів. Застосування методів збору інформації при підготовці документального матеріалу. Документалістика і журналістське розслідування. Специфіка створення телефільму. Симбіоз жанрів теледокументального матеріалу.	5	2

6.	Монтаж документального фільму та пост-продакшн продукції. Техніка підготовки теледокументальних матеріалів. Особливості монтажу теледокументалістики. Телевізійні особливості подачі документальних матеріалів.	5	2
Разом		30	12

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Визначення творчих груп для створення документального проєкту з наступних тем: «Журналістика в УжНУ», «Реклама і зв'язки з громадськістю в УжНУ», «Міжнародна журналістика в УжНУ».	7	13
2.	Підготовка до створення документального проєкту. Концептуальне осмислення ідеї проєкту. Розгорнутий план. Синопис. Сценарій.	11	13
3.	Написати сценарій документальний сюжет на вільну тему. Тема роботи обирається й формулюється студентом самостійно у межах матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.	14	26
4.	Зняти документальний сюжет на вільну тему. Тема роботи обирається й формулюється студентом самостійно у межах матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.	14	26
Разом		46	78

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання видаються здобувачам вищої освіти індивідуально і складаються із питань для дискусій, підготовки доповідей, інформаційних повідомлень з проблемних питань. Індивідуальне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби навчання: комп'ютерне обладнання навчального ТРЦ та кабінету мультимедійної платформи «Media Vista» (<https://mediavista.com.ua/about-us>), телевізійне обладнання ТРЦ.

Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» MOODLE.

Програмне забезпечення: основне преінстальоване та ліцензійне програмне забезпечення для персональних комп'ютерів, надане у рамках міжнародного Проєкту ЄС Еразмус+ DESTIN (<http://destin.uzhnu.edu.ua/home-en/>).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. К.: ТОВ "Софія-А", 2016. 184 с.
2. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2009. 224 с.
3. Здоровага В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. 3-тє вид. Львів: ПАІС, 2008. 276 с.
4. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 /Пер. з нім. В. Климченка. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 234 с.
5. Соломін Є. О. Луганське інформаційне телемовлення: регіональна парадигма: Дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04. Дніпропетровськ, 2014. 221 с.
6. Соломін Євген. Телевізійні новини. Луганський досвід : монографія. Ужгород : ФОП Береза А. Е., 2015. 209 с.
7. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет / Пер. з англ. Н. Єгоровець. К : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2008. 407 с.
8. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика: посібник. 2-ге вид., доповн. І переробл. К.: Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 262 с

Допоміжна література

1. Бідзіля Ю, Соломін Є., Толочко Н., Шаповалова Г., Шебештян Я. Медіа Закарпаття крізь призму етнотолерантності : Монографія. Ужгород: Гражда, 2019. 372 с.
2. Дмитровський З. Інтерв'ю в інформаційній телепрограмі: особливості, методика підготовки. URL: <http://lnu.edu.ua/lknp/mova/jur6/dmytr.htm>
3. Дворянин Парасковія. Новини на регіональному телебаченні: навч. посібник.. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 262 с.
4. Журналистика и конвергенция: почему и как традиционные СМИ превращаются в мультимедийные. М., 2010 с. 200 с.
5. Журналистское образование в условиях конвергенции СМИ: монографія. Челябинск, 2012. 114 с.
6. Кендльбахер Р., Демченко С. Нові моделі редакційної організації. Підручник з крос-медіа. Sibiu : Schiller Publishing House, 2015.
7. Лісневська А. Мистецтво телевізійного репортажу : навч.-метод. посіб. для студ. з напряму підготовки «Кіно-, телемистецтво» та «Тележурналістика»; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 190 с.
8. Соломін Є. О. Лексико-стилістичні особливості подачі новин про контрверсійні події в Україні в телевізійному ефірі європейського телеканалу «Euronews». Регіональні ЗМІ України : історія, сучасний стан та перспективи розвитку : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / відп. ред. Галич А.О. Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2020. С. 64 - 79.
9. Соломін Є. О. Новини на регіональному телебаченні: об'єктивне відображення дійсності чи засіб впливу та маніпулювання. Діалог: медіа-студії: зб. наук. пр. Одеса: Астро-принт, 2012. Вип. 14. С. 234–246.
10. Соломін Є. О. Особливості верстки телевізійних новин на регіональному телебаченні. Вісник Львівського університету. Серія: журналістика. 2011. Вип. 34. Ч. 2. С. 61–70.
11. Соломін Є. О. Соціалізація особистості під впливом телевізійних новин (на прикладі діяльності ТРК Луганщини в 2000-2013 рр.). *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2015. № 2 (291). С. 68-75.
12. Фихтелиус Э. Новости. Сложное искусство работы с информацией. М.: МедиаМир, 2008. 200 с.
13. Хелемендик В. К вопросу о понятиях "Взаимодействие СМИ" и "Конвергенция СМИ". URL: <http://www.ipk.ru/index.php?id=2230>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Академія української преси. URL: <http://www.aup.com.ua>
2. Детектор медіа URL: <http://detector.media>
3. Медіаосвіта та медіаграмотність. URL: <https://www.aup.com.ua/mediaosv/portal-mediaosvita-ta-mediagramotnist>
4. Медіа-IQ. URL: <http://media-iq.tilda.ws/medialiteracy>
5. Stop Fake. URL: <https://www.stopfake.org>
6. Fake off. URL: <http://fakeoff.org/uk>